

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 27C/1/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5122200006
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Scholtzová
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2025:5122200006.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

27C/1/2022

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Janou Scholtzovou v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX C., právne zastúpený: ADVOKÁT ADRIANA HRDINOVÁ, s.r.o., so sídlom Vojtecha Spanyola 1726/13, 010 01 Žilina, IČO: 47 245 841, proti žalovaným: 1/ D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, XXX XX F., 2/ G. D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, XXX XX F., 3/ G. H. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, XXX XX F., 4/ G. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX C., 5/ G. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, XXX XX F., 6/ G. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX, XXX XX C., žalovaní 1/-6/ právne zastúpení: Mgr. Lukáš Kysucký, advokát so sídlom Vojtecha Tvrdého 819/1, 010 01 Žilina, IČO: 53 528 531, o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

27C/1/2022

I. Žalovaní v rade 1/ až 6/ sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v sume 25.000,- eur v lehote do 3 dní po právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobcovi proti žalovaným v rade 1/ až 6/ sa priznáva náhrada trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

27C/1/2022

1. Žalobca dňa 31.12.2021 podal žalobu, v ktorej žiadal, aby žalovaní 1/-6/ boli povinní spoločne a nerozdielne nahradiť žalobcovi nemajetkovú ujmu v sume 25.000,- Eur do 3 dní po právoplatnosti rozsudku a nahradiť trovy konania v rozsahu 100 %.

2. Žalobca v žalobe uviedol, že podľa rozsudku Okresného súdu I. sp. zn. XXXX/X/XXXX zo dňa 03.03.2020 boli žalovaní 1/-6/ uznaní vinnými z obzvlášť závažného zločinu vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. c) Trestného zákona, z prečinu neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona, z prečinu neoprávneného vyrobienia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona a zo zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1,

ods. 2 písm. c) Trestného zákona a to na tom skutkovom základe, že po vopred naplánovanom konaní s predchádzajúcim rozdelením pozícií a určení úloh, aby zabezpečili úspešné vykonanie vopred naplánovaného a pripraveného skutku sa spojili a koordinovane postupovali voči žalobcovi a jeho vtedy 10-ročnému synovi J. tak, ako je popísané v skutkovej vete predmetného rozsudku. Ďalej žalobca uviedol, že v trestnom konaní si dňa 15.01.2020 písomne uplatnil náhradu škody a tiež nemajetkovú ujmu v sume 25.000,- Eur. V rozsudku zo dňa 03.03.2020 súd určil povinnosť žalovaným nahradiť časť nároku z uplatnenej náhrady škody poškodenému žalobcovi a s ostatným nárokom ho odkázal na civilný sporový proces. Žalobca ďalej uviedol, že žalovaní protiprávnym konaním, ktoré je podrobne popísané v rozsudku XXXX/X/XXXX a preukázané dôkazmi vo vyšetrovacom a trestnom spise, flagrantným spôsobom zasiahli do osobnostnej sféry žalobcu a spôsobili mu závažnú ujmu na jeho osobnostných právach. V dôsledku útoku žalovaných na žalobcu došlo nielen k ujme na zdraví žalobcu a k psychickej traume, ale aj k podstatnému zníženiu jeho ľudskej dôstojnosti. Žalovaní útok na žalobcu uskutočnili dokonca v prítomnosti jeho maloletého syna, ktorému taktiež spôsobili psychickú traumu. Konanie žalovaných voči žalobcovi bolo naplánované, organizované s predchádzajúcim rozdelením pozícií a určení úloh. Žalovaní spoločným konaním násilne obmedzili osobnú slobodu žalobcovi, odviekli ho od jeho syna, bili ho, vydierali, vyhrážali sa mu zabitím, obrali ho o peniaze, zneužili jeho platobnú kartu, násilím ho donútili podpísať zmenu a zobrali mu jeho motorové vozidlo. Dobitého, zraneného, v ťažkej psychickej traume ho napokon spolu s vystresovaným maloletým synom nechali na benzínovej pumpe, mimo okresu jeho bydliska a vyhrážkami sa snažili zakázať žalobcovi aby kontaktoval políciu. V konaní ďalej pokračovali aj v nasledujúci deň, keď vrátenie motorového vozidla žalobcovi žalovaní podmienili zaplatením sumy 2.000,- Eur za to, že žalobca tento skutok oznámil polícii. Žalovaní ako 6-členná organizovaná skupina zaobchádzali so žalobcom neľudsky, ponižujúco, čomu bol vystavený aj maloletý syn žalobcu, čím okrem ujmy na zdraví a materiálnej škody v značnej miere degradovali jeho ľudskú dôstojnosť a zasiahli do súkromia a rodiny žalobcu. Žalovaní sa ani neospravedlnili žalobcovi, ani neoľutovali svoje konanie. Vzhľadom na počet útočníkov, intenzitu a rozsah a trvanie tohto protiprávneho zásahu do osobnostných práv žalobcu je žalobca presvedčený, že v danom prípade sú jednoznačne splnené podmienky pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a za primeranú náhradu považuje sumu 25.000,- Eur. Žalobca žalobu odôvodnil podľa § 11 a § 13 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka.

3. Žalovaní vo vyjadrení k žalobe žiadali žalobu zamietnuť. Uviedli, že žalobca skutkovo vymedzil oprávnenosť svojho nároku s poukazom na rozsudok Okresného súdu I. sp. zn. XXXX/X/XXXX zo dňa 03.03.2020, ktorým boli žalovaní uznaní za vinných na základe dohody o vine a treste, ktorú uzatvorili s prokurátorom a okresný súd ju rozsudkom schválil a v rozsudku bola náhrada škody žalobcovi priznaná a žalovanými aj uhradená. Žalobca nevymedzuje rozsah náhrady škody, tzn. neuvádza, na základe akých skutočností požaduje nemajetkovú ujmu, nekonkretizuje závažnosť vznikutej ujmy a jej dôsledok, ako aj okolnosti, za ktorých k nej došlo. Žalobca je povinný preukázať opodstatnenosť a dôvodnosť jednak nemajetkovej ujmy, ako aj jej výšky. Nepoukazuje na objektívne okolnosti, z ktorých je možné vyvodiť rozsah spôsobu zásahu. V tomto smere žalovaní uvádzajú, že pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch sa musí zohľadňovať aj výška náhrady poskytovaná pri poškodení zdravia obetiam trestných činov, pričom náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch by v zásade nemala presahovať náhrady poskytované pri ublížení na zdraví. Na základe všetkých týchto skutočností žiadajú žalovaní žalobu v celom rozsahu zamietnuť.

4. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 18.11.2022 sa osobne vyjadril, kde popísal, ako došlo k uvedenému skutku. Zároveň uviedol, že zotrváva na skutkových okolnostiach podmieňujúcich jeho nárok voči žalovaným ako páchatelom násilného trestného činu. Tvrdenie žalovaných, že v danom prípade mal byť aplikovaný zákon č. 274/2017 Z.z. o odškodňovaní obetí trestných činov je zavádzajúce. Nemajetková ujma je ujma, ktorá sa premieta do psychickej sféry fyzickej osoby a do jej postavenia v spoločnosti a treba ju odlišovať od majetkovej ujmy vrátane škody na zdraví. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu a táto náhrada nemajetkovej ujmy poskytuje najúčinnejšiu občiansko-právnu ochranu osobnosti fyzickej osoby. Neoprávnený zásah žalovaných ako organizovanej zločineckej skupiny do osobnostnej sféry žalobcu je nesporný a potvrdený skutkovými okolnosťami, ktoré vyplývajú z trestného spisu sp. zn. XXXX/X/XXXX. Žalovaní ako 6-členná organizovaná skupina zaobchádzali so žalobcom neľudsky, ponižujúco, čomu bol vystavený aj maloletý syn žalobcu, čím okrem ujmy na zdraví a materiálnej škody v značnej miere degradovali jeho ľudskú dôstojnosť a zasiahli do súkromia a rodiny žalobcu. Je tiež potrebné zdôrazniť, že žalovaní sa žalobcovi ani len neospravedlnili a neoľutovali svoje konanie. Ako vyplýva z osobného

vyjadrenia žalovaného 1/, tak žalovaní sú aj naďalej nekritickí k spáchaniu tohto zločinu voči žalobcovi a jeho dieťaťu. Je zjavné, že svoje konanie doteraz neľutujú vo vzťahu k žalobcovi a jeho synovi a vôbec ich nemrzí, čo žalobcovi a jeho maloletému synovi spôsobili. Žalovaný 1/ v celom svojom vyjadrení ľutuje iba seba a svoju rodinu. Ujmu, ktorú utrpel žalobca a jeho maloletý syn trestnoprávnym konaním žalovaných považuje žalobca za ujmu závažnú a značnú. Do dnešného dňa žalobca a aj jeho maloletý syn a v podstate aj celá rodina žalobcu sú touto udalosťou psychicky traumatizovaní. Vzhľadom na počet útočníkov, intenzitu, rozsah a trvanie tohto protiprávneho zásahu do osobnostných práv žalobcu, žalobca je presvedčený, že v danom prípade sú jednoznačne splnené podmienky pre priznanie náhrad nemajetkovej ujmy v peniazoch a za primeranú náhradu považuje sumu 25.000, Eur, ktorú si uplatňuje v konaní.

5. Na pojednávaní 24.11.2022 žalobca po poučení podľa § 150 ods.2 CSP doplnil svoje vyjadrenie a popísal, ako došlo k spáchaniu trestnej činnosti žalovanými, na základe ktorej si uplatňuje svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Pripojil sa k dôvodom podľa žaloby.

6. Na pojednávaní 24.11.2022 žalovaní uviedli, že rozporujú skutkové tvrdenia o tom, že by mala byť znížená ľudská dôstojnosť žalobcu a spôsobená trauma žalobcovi, či jeho synovi a následne závažná ujma tak, ako to predpokladá Občiansky zákonník. Žalobca znáša dôkazné bremeno v tomto konaní, aby preukázal svoj nárok na priznanie náhrady nemajetkovej ujmy. V trestnom rozsudku bola náhrada škody žalobcovi priznaná a žalovanými bola aj uhradená. Žalobca nevymedzil, na základe akých skutočností požaduje nemajetkovú ujmu a nekonkretizuje závažnosť vznikutej ujmy a jej dôsledok, ako aj okolnosti, za ktorých k nej došlo. Žalovaný je povinný preukázať opodstatnenosť a dôvodnosť nemajetkovej ujmy rovnako aj jej výšky. Nepoukazuje na objektívne okolnosti, z ktorých je možno vyvodiť rozsah spôsobu zásahu. V zmysle ustálenej judikatúry nemožno ako náhradu nemajetkovej ujmy priznávať neprimerané, či premrštené sumy, ktoré by viedli k bezdôvodnému obohateniu. Zároveň k vyjadreniu žalobcu zo dňa 18.11.2022 poukázali žalovaní na koncentráciu konania. Žalovaní žiadali žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

7. Žalovaný 1/ sa písomne vyjadril v podaní doručené súdu 14.06.2022.

8. Na pojednávaní 14.05.2025 žalobca v záverečnom vyjadrení uviedol, že z vykonaného dokazovania najmä z obsahu trestného spisu vyplýva, že voči nemu sa žalovaní správali naozaj veľmi zlým, neľudským a ponižujúcim spôsobom. Bola mu spôsobená závažná ujma, ktorá sa týkala straty ľudskej dôstojnosti, ako aj obmedzenia osobnej slobody, bitie, topenie, okradnutie, odlúčenie od syna, ako aj ujma, ktorá sa dotýkala jeho rodiny a súkromia, a to vystavením maloletého syna takémuto neľudskému, ponižujúcemu zaobchádzaniu, čo malo za následok psychické prežívanie traumy, či už na strane žalobcu alebo aj jeho syna, ale v konečnom dôsledku až narušenie rodinných vzťahov žalobcu s matkou maloletého dieťaťa. Maloleté dieťa bola vystavené výsluchom na polícii, psychologickému vyšetreniu a toto sú všetky dôvody, pre ktoré žalobca trvá na podanej žalobe a domáha sa nemajetkovej satisfakcie vo forme náhrady nemajetkovej ujmy. Zároveň žalobca poukázal na to, že v danom prípade ide o spolčenie 6 osôb, ktoré konali takýmto spôsobom, koordinovaným a plánovaným konaním, aby zabezpečili úspešné vykonanie vopred naplánovaného skutku a rozdelili si úlohy, aby posilnili pravdepodobnosť úspešného dosiahnutia uvedeného činu. Skutok je popísaný v rozsudku, ktorým boli žalovaní odsúdení. Žalobca preukázal v konaní dôvodnosť podania žaloby a priznania nemajetkovej ujmy a tak žalobca žiadal, aby súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal žalobcovi aj náhradu trov konania.

9. Žalovaní v záverečnom vyjadrení zotrvali na všetkých doterajších skutkových dôvodoch v konaní a uvádzali, že na základe vykonaného dokazovania nebol preukázaný riadne nárok žalobcu a tak žiadali žalobu zamietnuť a priznať trovy konania.

10. Na základe dokazovania, ktoré bolo vykonané oboznámením rozsudku Okresného súdu I. sp. zn. XXXX/X/XXXX zo dňa 03.03.2020, právoplatný 03.03.2020 mal súd zistené, že podľa § 334 ods. 1, 4 Tr. por. bola schválená dohoda o vine a treste zo dňa 31.01.2020 uzavretá medzi prokurátorom Krajskej prokuratúry I. a obvinenými v nasledovnom znení a ďalej sú uvedení obvinení žalovaní 1/, 2/, 3/, 4/, 5/, 6/ a skutkové vymedzenie, čím spáchali D. E. F., G. D. E. G., G. H. E., G. E. F., G. E. a G. E. ml. v bode 1/ obzvlášť závažný zločin vydieračského únosu podľa § 186 ods. 1, ods. 2 písm. b), písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), písm. i) Tr. zák. a s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) Tr. zák. a prečin

neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla podľa § 216 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. a prečin neoprávneného vyrobienia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Tr. zák. a G. H. E. K. G. D. E. G.. v bode 2/ zločin vydierania v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 189 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. s poukazom na § 140 písm. b), písm. c) Tr. zák. Zároveň bolo rozhodnuté tak, že bola uložená obvineným D. E. F., G. D. E. G., G. H. E., G. E. F., G. E. a G. E. G.. povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému A. B. škodu vo výške 1.213,- Eur. Obvineným G. D. E. G.. a G. H. E. bola uložená povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť poškodenému A. B. škodu vo výške 2.000,- Eur. Zároveň súd poškodeného A. B. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na civilný sporový proces.

11. Súd vykonal ďalej dokazovanie oboznámením listín zo spisu Okresného súdu I., sp. zn. XXXX/X/XXXX a oboznámil sa s nasledovnými listinami: uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 09.08.2019 č.l. 11 až 21 zväzok I., zápisnica o výsluchu poškodeného (žalobcu) zo dňa 29.7.2019 č.l. 402, 406 až 410 zväzok II., lekárska správa o zraneniach poškodeného (žalobcu) č.l. 413 zväzok II., fotografie zranení poškodeného (žalobcu) č.l. 427 až 431 zväzok II., zápisnica o výsluchu poškodeného (žalobcu) zo dňa 11.08.2019 č.l. 439, 443 až 451 zväzok II., zápisnica o výsluchu svedka – J. B. (maloletý syn žalobcu) zo dňa 03.10.2019 č.l. 499 až 507 zväzok II., zápisnica o výsluchu svedka B. D. (matka maloletého J.) zo dňa 05.11.2019 č.l. 520 až 524 zväzok II. a uplatnenie náhrady škody v trestnom konaní č.l. 1085 zväzok III. a zároveň sa oboznámil aj s vyjadrením žalobcu zo dňa 27.02.2020 (č.l. 249 spisu sp. zn. XXX/X/XXXX).

12. Podľa rozsudku Okresného súdu I. č.k. XXX/X/XXXX-XXX zo dňa 24.11.2022 súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Podľa uznesenia Krajského súdu v I. č.k. XXX/XX/XXXX-XXX zo dňa 26.09.2024 bol rozsudok súdu zrušený a vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd v ods. 8 konštatoval, že v prípade žaloby o náhradu nemajetkovej ujmy je nevyhnutné, aby žalobca presne určil a vyšpecifikoval nemateriálnu ujmu, ktorej kompenzáciu si nárokuje, ako aj fakty dokladajúce rozsah týchto nemotných strát (miera agresivity konania, trvanie protiprávneho konania, opakovateľnosť a podobne). Žalobca určil a vyšpecifikoval nemateriálnu ujmu, ktorej náhrady sa domáha, ktorú videl v charaktere zaobchádzania s jeho osobou zo strany žalovaných (neľudsky, ponižujúco), čím v značnej miere podľa neho došlo k degradácii jeho ľudskej dôstojnosti, zásahu do súkromia a rodiny a tým, že odkázal na opis správania žalovaných uvedený v trestnom rozsudku, doložil potrebné fakty týkajúce sa rozsahu a spôsobu protiprávneho zásahu. Žalobca splnil povinnosť tvrdenia, opísal rozhodujúce okolnosti skutkového deja, na základe ktorého si uplatnil žalovaný nárok. Ďalej odvolací súd uviedol, že ak okresný súd konštatoval preukázanie neoprávneného (protiprávneho) konania žalovaných voči osobe žalobcu, potom bolo na mieste, aby sa zaoberal posúdením, či uvedeným konaním bolo neľudsky a ponižujúco zaobchádzané so žalovaným v takej intenzite, že ním došlo k zníženiu jeho ľudskej dôstojnosti, k zásahu do súkromného a rodinného života. Na základe uvedených skutočností odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

14. Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadost'učinenie.

15. Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadost'učinenie podľa ods. 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

16. Podľa § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka, výšku náhrady podľa ods. 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

17. Ustanovenie § 13 Občianskeho zákonníka obsahuje významné prostriedky ochrany osobnostných práv. Ich použitie nie je viazané na podmienku zavinenia pôvodcu zásahu, pretože ide o prípad objektívnej zodpovednosti. Všeobecnou podmienkou uplatnenia ochrany podľa tohto ustanovenia je, že ide o závažnejší zásah do psychickej a morálnej integrity osobnosti, ktorý je objektívne spôsobilý

fyzickej osobe privodiť ujmu na jednotlivých stránkach osobnosti. Rozlišujú sa tieto prostriedky ochrany osobnostných práv:

1. Návrh na upustenie od neoprávnených zásahov (negatívna žaloba),
2. Návrh na odstránenie následkov už uskutočnených zásahov (reštitučná žaloba),
3. Návrh na poskytnutie primeraného zadosťučinenia (satisfakčná žaloba).

Návrh na poskytnutie primeraného zadosťučinenia (satisfakčná žaloba), ako je tomu v danej veci, sleduje priznanie satisfakcie občanovi, ktorého osobnostné právo bolo porušené a to so zreteľom na to, že zásah zvyčajne nemožno odčiniť obnovením pôvodného stavu. Na vznik občianskoprávnej sankcie za nemajetkovú ujmu spôsobenú neoprávneným zásahom do osobnosti fyzickej osoby musia byť splnené zákonné predpoklady. Týmto sú:

1. Existencia zásahu, ktorý vyvolal alebo bol objektívne spôsobilý vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnostných práv chránených citovaným ustanovením § 11,
2. Neoprávnený (protiprávny) charakter tohto zásahu,
3. Existencia príčinnej súvislosti medzi zásahom a vzniknutou ujmu.

Zásah môže byť vyvolaný rôznym spôsobom. Neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti je konanie, ktoré zasahuje do práv chránených citovaným ustanovením § 11 OZ. Právo na ochranu osobnosti predstavuje inštitút, v rámci ktorého sú nedielne chránené jednotlivé čiastkové práva zabezpečujúce občianskoprávnu ochranu konkrétnych stránok osobnosti fyzickej osoby. Predmetom ochrany sú jednaj nemateriálne hodnoty a stránky osobnosti človeka (meno, česť, dôstojnosť, súkromie, telesná integrita a pod.), jednak prejavy osobnej povahy (napríklad podobizne, zvukové záznamy). Otázkou prípadného negatívneho dotknutia týchto čiastkových práv v rámci práva na ochranu osobnosti treba u každého z nich posudzovať samostatne. Treba osobitne zdôrazniť, že tieto zásahy v určitých prípadoch môžu (avšak nemusia) mať aj difamačné dôsledky – neoprávnený zásah do tohto čiastkového práva (práva na súkromie) nemusí vždy vyvolať zníženie vážnosti alebo dôstojnosti dotknutej fyzickej osoby. Porušenie práva na súkromie je potrebné dôsledne odlišovať od prípadov neoprávnených zásahov do práva na česť, dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti. Ak došlo k neoprávnenému zásahu do cti a dôstojnosti fyzickej osoby, ktorý je objektívne spôsobilý privodiť ujmu (a to v prípade zásahov do týchto čiastkových práv znamená mať difamačné dôsledky), dotknutá osoba môže uplatniť právne prostriedky ochrany. Zákon neposkytuje ochranu proti akémukoľvek zásahu, ale len proti takému zásahu, ktorý je neoprávnený a ktorý je spôsobilý privodiť ujmu fyzickej osobe. Pokiaľ došlo k neoprávnenému zásahu do vyššie uvedených osobnostných práv, má fyzická osoba dotknutá zásahom právo domáhať sa na súde, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov, odstránili sa následky neoprávnených zásahov, poskytlo sa primerané zadosťučinenie. Podaním návrhu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch sleduje fyzická osoba priznanie materiálnej satisfakcie (viď. Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18.02.2010 sp. zn. XXXX/XXX/XXXX). Náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (ktorej sa žalobca domáhal v prejednávanej veci) môže súd podľa § 13 ods. 2 OZ priznať vtedy, ak by sa morálna satisfakcia nezdala postačujúca, najmä ak bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti. Za závažnú ujmu treba považovať ujmu, ktorú fyzická osoba vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, intenzitu zásahu, jeho trvanie, alebo dopad a dôsledky považuje za ujmu značnú. Pritom však nie sú rozhodujúce jej subjektívne pocity, alebo objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase (v tej istej situácii, prípadne spoločenskom postavení a pod.) vnímala aj každá iná fyzická osoba. Pokiaľ dôjde k neoprávnenému zásahu do práv na česť a dôstojnosť, má zásah závažné dôsledky vtedy, keď ním bola v značnej miere znížená dôstojnosť alebo vážnosť fyzickej osoby v spoločnosti. Dôvody priznania náhrady sú v tomto ustanovení uvedené len demonštratívne. Zákon tu stanovuje jedinú podmienku priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá je splnená vtedy, keď sa nemateriálne zadosťučinenie nezdá postačujúce. Dôsledkom každého neoprávneného zásahu do práv chránených ustanovením § 11 OZ je určitá ujma. Z hľadiska intenzity zásahu, okolností, za ktorých k nemu došlo a stupňa negatívnych dôsledkov dopadu zásahu na chránené práva sa v praxi môžu vyskytnúť ujmy, ktoré svojou povahou alebo stupňom závažnosti:

- a) neopodstatňujú ani nemateriálnu ani materiálnu satisfakciu,
- b) opodstatňujú len nemateriálnu satisfakciu,
- c) opodstatňujú tak nemateriálnu ako aj materiálnu satisfakciu.

Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch (t.j. materiálnej satisfakcie) je vždy existencia závažnej ujmy (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18.02.2010 sp. zn. XXXX/XXX/XXXX).

18. V sporovom konaní sa uplatňuje prejednacía zásada. Účastník má jednak povinnosť tvrdenia, jednak dôkaznú povinnosť. Následky spojené s ich nesplnením v podobe vecne nepriaznivého rozhodnutia nesie ten účastník konania, ktorý tieto povinnosti nesplnil. Medzi povinnosťou tvrdenia a povinnosťou označiť dôkazy na preukázanie tvrdení je vzájomná väzba. Pokiaľ účastník konania nesplní povinnosť tvrdenia, nemôže splniť ani povinnosť označiť na svoje tvrdenia dôkazy. Dôkazným bremenom sa rozumie procesná zodpovednosť účastníka konania za to, že v konaní neboli preukázané jeho tvrdenia a že z tohto dôvodu muselo byť rozhodnuté o veci samej v jeho neprospech. Okruh rozhodujúcich skutočností, ktorých sa týkajú účastníka konania zaťažujúce povinnosti tvrdenia a označenia dôkazov na preukázanie tvrdení, je vždy daný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov konania. Táto norma zásadne určuje rozsah dôkazného bremena (okruh skutočností, ktoré musia byť preukázané), a aj nositeľa dôkazného bremena. V závislosti od hypotézy právnej normy má každá zo strán sporového konania samostatnú (vlastnú) povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť, a teda aj z toho vyplývajúce odlišné a samostatné bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno. Dôkazné bremeno ohľadom určitých skutočností leží na tom účastníkovi konania, ktorý z ich existencie vyvodzuje pre seba priaznivé právny dôsledky; ide o toho účastníka konania, ktorý existenciu týchto skutočností tiež tvrdí. (viď. Uznesenie Najvyššieho súdu SR z 25.07.2013 sp. zn. XXXX/XXX/XXXX).

19. Žalobca podal žalobu, v ktorej sa domáhal od žalovaných 1/-6/ náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 25.000,- Eur a uvádzal, že táto ujma bola spôsobená trestnou činnosťou žalovaných 1/-6/ tak, ako táto vyplýva z rozsudku Okresného súdu I. sp. zn. XXXX/X/XXXX zo dňa 03.03.2020. Žalobca v žalobe uviedol, že žalovaní týmto protiprávnym konaním flagrantným spôsobom zasiahli do osobnostnej sféry žalobcu a spôsobili mu závažnú ujmu na jeho osobnostných právach. V dôsledku útoku došlo nielen k ujme na zdraví žalobcu a k psychickej traume, ale aj k podstatnému zníženiu jeho ľudskej dôstojnosti. Žalovaní útok uskutočnili dokonca v prítomnosti jeho maloletého syna, ktorému taktiež spôsobili psychickú traumu. Ďalej uvádzal, že žalovaní ako organizovaná skupina zaobchádzali so žalobcom neľudsky, ponižujúco, čomu bol vystavený aj maloletý syn žalobcu, čím okrem ujmy na zdraví a materiálnej škody v značnej miere degradovali jeho ľudskú dôstojnosť a zasiahli do súkromia a rodiny žalobcu. Ďalej žalobca uviedol, že ujmu, ktorú utrpel žalobca a jeho maloletý syn považuje žalobca za ujmu závažnú a značnú. Žalobca, aj jeho maloletý syn a v podstate aj celá rodina žalobcu sú touto udalosťou psychicky traumatizovaní. Vzhľadom na počet útočníkov, intenzitu, rozsah a trvanie tohto protiprávneho zásahu do osobnostných práv žalobcu je žalobca presvedčený, že sú jednoznačne splnené podmienky pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch a za primeranú náhradu považuje sumu 25.000,- Eur.

20. Súd v konaní teda skúmal, či sú splnené podmienky § 13 ods. 2 OZ, aby žalobcovi bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch. V danom prípade zistil, že je splnený prvý zákonný predpoklad na vznik práva na nemajetkovú ujmu a to, existencia zásahu, ktorý bol objektívne spôsobilý vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnostných práv chránených citovaným ustanovením § 11 OZ. Tá skutočnosť, že žalovaní 1/, 2/, 3/, 4/, 5/, 6/ sa dopustili trestnej činnosti, ako aj samotný skutkový dej bolo nesporné preukázané podľa citovaného rozsudku Okresného súdu I. č.k. XXXX/X/XXXX zo dňa 03.03.2020 s tým, že podľa § 193 veta tretia CSP, ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihuteľný podľa osobitného predpisu a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti. Podľa tohto citovaného ustanovenia § 193 CSP, je teda súd v tomto konaní viazaný rozsudkom Okresného súdu I. č.k. XXXX/X/XXXX zo dňa 03.03.2020 o tom, že bol spáchaný trestný čin a o tom, kto tento trestný čin spáchal. Nesporné v konaní bolo aj to, akým spôsobom sa žalovaní 1/, 2/, 3/, 4/, 5/, 6/ dopustili trestnej činnosti na poškodenom žalobcovi. Na základe týchto skutočností súd dospel k takému záveru, že v konaní bolo preukázané, že žalovaní 1/, 2/, 3/, 4/, 5/, 6/ neoprávneným zásahom, ktorého protiprávnosť jednoznačne vyplýva z trestného rozsudku sa dopustili takého konania, ktoré bolo objektívne spôsobilé vyvolať ujmu spočívajúcu v porušení alebo ohrození osobnostných práv, ktoré sú chránené § 11 OZ.

21. Súd ďalej skúmal aj splnenie ďalších podmienok, a to nemajetkovú ujmu na osobnosti žalobcu, ktorou sa rozumie taká ujma, ktorá sa premieťa do psychickej sféry človeka a do jeho postavenia v spoločnosti.

Ide teda o ujmu, ktorá sa bezprostredne nepremieta do fyzickej integrity, ani do majetkovej sféry postihnutej osoby. Túto nemajetkovú ujmu je potrebné odlišovať od majetkovej ujmy vrátane ujmy na zdraví s majetkovými dôsledkami. Ďalšou zákonnou podmienkou je príčinná súvislosť medzi uvedeným zásahom a ujmu, pričom podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, to znamená materiálnej satisfakcie ako sa domáha žalobca je vždy existencia závažnej ujmy. Žalobca v žalobe a v ďalších vyjadreniach konštatoval, že došlo k zásahu do osobnostnej sféry a že mu bola spôsobená závažná ujma na osobnostných právach a došlo k podstatnému zníženiu ľudskej dôstojnosti a k zásahu do súkromia a rodiny žalobcu. Súd poukazuje na to, že predmetom ochrany sú nemateriálne hodnoty a stránky osobnosti človeka, ako je meno, česť, dôstojnosť, súkromie, telesná integrita a iné a tento neoprávnený zásah treba u každého z týchto čiastkových práv posudzovať samostatne. Súd konštatuje, že podľa čl. 16 Ústavy SR je nedotknuteľnosť osoby a jej súkromia zaručená. Podľa čl. 8 Dohovoru má každý právo na rešpektovanie svojho súkromného života a rodinného života, obdobia a korešpondencie. Článok 16 Ústavy SR zabezpečuje telesnú integritu občana pred fyzickými útokmi, a to najmä takými, ktoré by mu mohli spôsobiť fyzickú ujmu. V zmysle uvedeného ustanovenia možno chápať narušenie telesnej integrity aj pôsobením psychického nátlaku smerujúceho proti nedotknuteľnosti osoby a jej súkromia. Ochrana súkromného života a súkromia vôbec sa odzrkadľuje aj v judikatúre ESLP. Súkromný život je široký pojem, ktorý nemožno definovať vyčerpávajúcim spôsobom. Na duševné zdravie sa musí tiež prihliadať ako na dôležitú súčasť súkromného života spojenú s morálnou integritou. Článok 8 chráni právo na identitu a osobný rozvoj a právo nadväzovať a rozvíjať vzťahy s inými ľudskými bytosťami a s okolitým svetom. Zachovanie duševnej stability je v tomto kontexte neopomenuteľnou predbežnou podmienkou na účinné využívanie práva na rešpektovanie súkromného života (rozsudok ESLP čl. 8 Dohovoru – L. D. F. H. D. L. K. F. M. zo 06.02.2001, sťažnosť č. 44599/1998). Zásah do súkromia sa môže uskutočniť rôznymi spôsobmi. Súčasťou práva na súkromný a rodinný život je i právo na spolužitie s inými osobami, najmä s členmi rodiny. K neoprávnenému zásahu do tohto nemajetkového práva dochádza nielen zásahmi do rodinného života jednotlivca, ale privodením nenapraviteľnej ujmy niektorému z členov rodiny. Podľa článku 8 Dohovoru má každý právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obdobia a korešpondencie. ESLP nepovažuje za možné ani potrebné, pokúsiť sa o vyčerpávajúcu definíciu pojmu „súkromný život“. Bolo by veľmi reštriktívne limitovať tento pojem na „vnútorný kruh“, v ktorom môže jedinec žiť svoj vlastný osobný život podľa svojich predstáv a úplne z neho vylúčiť svet nezahnutý do tohto kruhu. Rešpektovanie súkromného života musí do určitej miery takisto zahŕňať aj právo vytvárať a rozvíjať vzťahy s ostatnými ľudskými bytosťami (rozsudok ESLP čl. 8 Dohovoru – E.. D. E. zo 16.02.1992 sťažnosť č. 13710/1988).

22. Súd teda v konaní skúmal, či u žalobcu sú splnené podmienky na priznanie nemajetkovej ujmy a či u neho došlo k takému zásahu a porušeniu práva na ochranu ľudskej dôstojnosti a práva na ochranu súkromia a rodinného života, aby v príčinnej súvislosti s konaním žalovaných vzniklo žalobcovi právo domáhať sa zaplata nemajetkovej ujmy v rozsahu 25.000,- eur od žalovaných v 1/ až 6/ rade, na základe ich konania, za ktoré boli uznaní za vinných a právoplatne odsúdení podľa rozsudku OS I., sp. zn. XXXX/X/XXXX zo dňa 03.03.2020, právoplatný 03.03.2020. Súd vychádzal zo skutkovej vety, tak ako vyplýva z citovaného rozsudku a dospel k takému záveru, že pri páchaní trestnej činnosti žalovaní skutočne postupovali veľmi ponižujúcim spôsobom, neľudsky a degradujúco zaobchádzali so žalobcom, a to v časti skutku aj pred jeho maloletým synom, ktorý v tom čase mal 10 rokov. Súd konštatuje, že spôsob, akým žalovaní spáchali trestnú činnosť, a to konkrétne, že zviazali ruky žalobcovi, udierali ho do hlavy a tela, okolo krku mu omotali reťaz a cez ústa mu dali handru, uvádzali, že ho idú topiť a začali mu ponárať hlavu do vody a ďalej ho drevenou násadou od lopaty udierali do spodnej zadnej časti tela a vyhrážali sa mu tým, že ho zabijú, tak možno konštatovať, že takéto správanie žalovaných jednoznačne je porušením práva na ochranu ľudskej dôstojnosti žalobcu, že žalovaní pri páchaní trestnej činnosti postupovali ponižujúcim, neľudským, degradujúcim spôsobom a možno konštatovať, že na základe takéhoto konania žalovaných vzniklo žalobcovi právo domáhať sa zaplata nemajetkovej ujmy. Zároveň ale súd konštatuje, že žalovaní zasiahli aj do práva na súkromie a na rodinný život žalobcu a tu najmä poukazuje na to, že k spáchaniu trestného činu zo strany žalovaných došlo v prítomnosti maloletého syna žalobcu, ktorý situačne prežíval traumy a táto sa prejavovala strachom a obavami o svojho otca ako výslovne aj konštatuje súd v odsudzujúcom trestnom rozsudku. Keď žalobca kričal na svojho syna, aby zavolať políciu, tak D. E. starší ako vyplýva z opisu skutku, priskočil k maloletému J. B., ktorý chcel z vozidla BMV vytiahnuť z ruksaku mobilný telefón, tomu zabránil a zadržal ho na mieste. Z výpovede maloletého J. B. v trestnom konaní zo dňa 03.10.2019 jednoznačne vyplýva, že tento bol priamo prítomný pri spáchaní časti skutku a vyslovne opisoval, ako žalovaní fyzicky útočili na žalobcu a počul, ako sa vyhrážali a aj komunikovali s maloletým J.. Na základe výsluchu matky maloletého

J., B. D., v trestnom konaní zo dňa 05.11.2019 mal súd jednoznačne preukázané, že maloletý lipne na svojom otcovi a aj keď nežijú spolu, tak B. D. sa tak vyjadrila, že má korektný vzťah so žalobcom. Na základe výsluchu matky maloletého, bolo preukázané aj to, že maloletý uvedené konanie žalovaných veľmi zle prežíval, bol hysterický, preplakal večer, bál sa, že sa to stane znovu a že toto ho drží až dodnes. Keď sa mu otec jeden deň neozve, tak si hneď premieta, či je otec v poriadku, či mu niečo znovu nespravili a podobne. Taktiež sa u neho prejavuje strach z dodávok a konkrétne, pokiaľ ide o typ motorového vozidla, ktoré používali žalovaní. Bojí sa ísť aj večer von a ani zo školy už nechce chodiť sám domov. Svojej matke dookola stále hovoril, že jeho otca bili a topili ho. Možno teda konštatovať, že tu došlo k závažnému zásahu aj do práva žalobcu na rodinný život a súkromie, keď maloletý syn žalobcu bol nielen prítomný pri páchaní trestnej činnosti žalovaných, čo súd považuje za obzvlášť zavrhnúťhodné konanie a musel sa aj zúčastniť trestného konania, čo taktiež muselo mať nepriaznivý vplyv na maloleté dieťa. Tento aj naďalej má následky, ktoré vyplývajú z takéhoto mimoriadne negatívneho zážitku a taktiež možno konštatovať aj to, že takéto negatívne následky, ktoré sa prejavujú u maloletého dieťaťa musia samozrejme mať negatívny dosah aj na samotnú jeho matku B. D., tak ako to bolo preukázané aj z jej výpovede v trestnom konaní. Uvedené skutočnosti, ktoré musel prežiť maloletý J. samozrejme majú negatívny dosah aj na samotného žalobcu, ako otca maloletého dieťaťa. Na základe takýchto výsledkov dokazovania mal teda súd nesporne preukázané, že svojim konaním žalovaní, kde boli právoplatne odsúdení podľa rozsudku Okresného súdu I., F. N. XXXX/X/XXXX zo dňa 03.03.2020 a kde je súd viazaný týmto rozsudkom, tak títo výrazným spôsobom zasiahli do osobnostných práv žalobcu, a to až v takej intenzite, že došlo k zníženiu ľudskej dôstojnosti a zasiahli aj do súkromného a rodinného života žalobcu a ako vyplýva z vyššie uvedeného odôvodnenia, tak sú splnené všetky zákonné predpoklady, aby súd priznal žalobcovi náhradu nemajetkovej ujmy. Spôsob, akým žalovaní spáchali trestný čin, a to, že ho spáchali ako organizovaná skupina je takým, že možno jednoznačne konštatovať, že došlo k degradovaniu ľudskej dôstojnosti žalobcu a k závažnému zásahu do jeho súkromia a rodinného života, čo súd zohľadňoval pri rozhodovaní o výške nemajetkovej ujmy a dospel k takému záveru, že suma 25.000,- eur, ktorú majú spoločne a nerozdielne zaplatiť všetci šiesti žalovaní je primeraná a zodpovedá všetkým zákonným kritériám vzhľadom na rozsah a intenzitu zásahu do osobnostných práv žalobcu a tak bolo žalobe v celom rozsahu vyhovelé a žalovaní 1/, 2/, 3/, 4/, 5/, 6/ sú povinní zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne nemajetkovú ujmu v sume 25.000,- eur v lehote do 3 dní po právoplatnosti rozsudku.

23. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

24. Žalobca mal vo veci plný úspech, keďže súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a tak podľa citovaného ustanovenia žalobcovi proti žalovaným v rade 1/ až 6/ bolo priznané právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Poučenie:

27C/1/2022

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde v Žiline.

Odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (363 Civilného sporového poriadku).

Odvolaie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).